BIULETYN

POLSKIEGO STOWARZYSZENIA PROTETYKÓW SŁUCHU

Nr 49 1/13 STYCZEŃ 2013

ISSN 1509-69-71

WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW PSPS

Uprzejmie informujemy, że sprawozdawczo-wyborcze Walne Zebranie Członków PSPS, połączone z kongresem odbędzie się w dniach 19-21 kwietnia 2013 roku, w Ośrodku Konferencyjnym Falenty (www.falenty.com.pl).
Prosimy o zgłoszenia , wraz z wpłatą na konto:
PKO BP I O/Poznań Nr 26 1020 4027 0000 1502 0415 3839
do 15 marca br. Zgłoszenia po terminie droższe o 100,00zł.

Koszty uczestnictwa, obejmujące: wstęp na wykłady i wystawę, uroczystą kolację 19 IV(piątek), obiad, kolację i przerwy kawowe 20 IV (sobota) wynoszą: 250,00 zł dla członków i 350,00 dla pozostałych osób. Noclegi, które uczestnicy opłacają we własnym zakresie wynoszą: pokój 1-os. 200,00zł , pokój 2-os.240,00zł. Szczegółowy program podamy w terminie późniejszym na naszej stronie: www.psps.pl. Wszelkie propozycje dotyczące interesujących Państwa tematów prosimy zgłaszać do 10 lutego br. Producentów zachęcamy do udziału w wystawie - koszt stoiska 1000,00zł dla członków wspierających i 1500,00 dla pozostałych, obejmuje również 10' prezentację. Prezentacja 30' kosztuje 500,zł.

SPIS TREŚCI:

- List Zarządu PSPS
- 57 Europejski Kongres Protetyków Słuchu (EUHA)
- "USŁYSZEĆ ŚWIAT - usłysz wszystkie odcienie dźwięków"
- Cisza też jest muzyką
- Podróż poprzez pejzaż dźwięków
- Nieprawidłowe wyniki badań przesiewowych noworodków
- 22 milionów amerykanów pracuje w hałasie
- Niebezpieczne słuchawki
- Międzynardowy Dzień Osób Niepełnosprawnych
- Savoir vivre w biznesie
- Biblioteczka protetyka słuchu

WYDAWCA:
Zarząd Polskiego Stowarzyszenia Protetyków Słuchu
www.psps.pl

SEKRETARIAT:
Maria Szkudlarz, os. Piastowskie 66/2,
61-157 Poznań, tel./fax (061) 877 05 69,
tel. kom. 0603 758 606,
e-mail: sekretariat@psps.pl

NAKŁAD:
700 egz.

REDAKCJA BIULETYNU:
mgr Lidia Chmielewska
mgr inż. Wojciech Masełkowski
mgr Halina Paliwoda-Rojewska

Nr konta:
PKO BP I o/Poznań
26 1020 4027 0000 1502 0415 3839

Skład i druk:
QUEST GROUP
61-614 Poznań, ul. Mołdawska 30A
Tel./fax (061) 825 51 88
e-mail: questgroup@questgroup.com.pl

Koleżanki i Koledzy,

Witam Was w Nowym 2013 Roku. Składam najserdeczniejsze i najszczersze życzenia wszelkiej pomyślności w życiu prywatnym i zawodowym oraz zdrowia dla Was i waszych bliskich.
Rok 2012 odszedł do historii. Jaki on był dla naszej branży? Na razie trudno jednoznacznie odpowiedzieć. Można jednak stwierdzić, że nie różnił się zbytnio od ostatnich lat.
Borykaliśmy się z tymi samymi problemami podobnie jak w latach poprzednich. Oczywiście najważniejszym z nich i powtarzającym się rok rocznie był problem „kolejkowania". Przeczytałem sobie dla przypomnienia moje poprzednie listy i nie znalazłem choć jednego, w którym nie poruszałem tego zagadnienia. Jest to kompletnie niezrozumiałe i niczym nie uzasadnione działanie oddziałów wojewódzkich NFZ, szczególnie, że są oddziały, w których od lat ten problem nie istnieje np. mazowiecki, a z drugiej strony stan taki utrzymywany jest permanentnie np. województwo dolnośląskie. Z danych opublikowanych przez centralę NFZ za trzy kwartały 2012 roku w kolejce ustawionych jest 20441 pacjentów po aparat słuchowy: w tym ,w oddziale dolnośląskim jest 6366 osób a na w łódzkim 3634. Dwa województwa i 10000 ludzi nie może zrealizować gwarantowanych świadczeń zdrowotnych !!!!!! Żenada i wstyd dla zarządzających ww oddziałami. Zarząd PSPS będzie interweniował w tej sprawie.
Kontynuując podsumowanie 2012 roku trzeba poruszyć kolejną sprawę o charakterze „never ending story". Jest to problem obustronnego protezowania słuchu dla osób z obustronnym niedosłuchem będących rencistami lub emerytami. Przynajmniej od półtora roku otrzymywaliśmy informacje z Ministerstwa Zdrowia i NFZ o planowanych zmianach w tej sprawie. Opiniowaliśmy nawet projekty rozporządzeń tego dotyczące, ogłaszane były kolejne terminy ukazania się tego dokumentu i jak to w naszej rzeczywistości nic się nie zmieniło.
Chciałoby się powiedzieć czekamy aż urzędnicy przejdą na zasłużone emerytury i sami na własnej skórze odczują skutki takiej dyskryminacji osób w trzecim wieku.
Tylko jak już przejdą na emerytury to nie będą mieli władzy, żeby zmienić to kuriozalne rozporządzenie i stan obecny nie zmieni się !

Mam nadzieję, że mimo opisanych trudności na rynku, osiągnęliśmy sukces a rok 2012 był lepszy niż poprzedni. Na pewno sukces okupiony był wytężoną pracą, sporymi nakładami inwestycyjnymi no i oczywiście wielkim zaangażowaniem w problemy osób niedosłyszących.
Chciałbym Wam wszystkim za to bardzo serdecznie podziękować.
Na zakończenie pragnę przypomnieć, że w kwietniu 2013 roku mamy bardzo ważne wydarzenie dla naszego Stowarzyszenia. Będzie nim Walne Zgromadzenie Członków PSPS.
Będzie to zgromadzenie wyborcze, na którym wybierzemy nowe władze i wytyczymy kierunki działania dla naszej organizacji na następne lata. Serdecznie zapraszam do udziału wszystkich tak, aby frekwencja była wysoka i abyśmy mogli wspólnie zastanowić się nad stanem naszej branży.

Z poważaniem
mgr inż Jarosław Dubczyński

57 Europejski Kongres Protetyków Słuchu (EUHA)

Unia Protetyków Słuchu (the Union of Hearing Aid Acousticans-UHA) została powołana do życia 11 września 1960r. we Würzburgu, Niemcy. Przez okres 25 lat przewodniczył jej Dr. phil. nat. Werner Pistor von Eutin.

15 października 2003r. zebranie ogólne UHA powołało European Union of Hearing Aid Acousticians (EUHA), dając tym samym wyraz poparcia dla procesu konsolidacji działań w zakresie pomocy ludziom z ubytkami słuchu w różnych krajach europejskich.

57 Europejski Kongres Protetyków Słuchu odbył się w dniach 24 do 26 października 2012, tym razem we Frankfurcie nad Menem.

Tradycyjnie, w programie Kongresu wydzielono część naukową oraz wystawienniczą.

W ramach tej pierwszej uczestnicy Kongresu mieli możliwość wysłuchania 20 referatów, uczestniczenia w 5. warsztatach i w 1 posiedzeniu okrągłego stołu (szczegółowy program Kongresu – www.euha.org). Kongres otworzył prezydent EUHA Martin Blecker, który po powitaniu jego uczestników zwrócił uwagę na niektóre istotne dla branży problemy, m.in. konieczność utrzymania bezpośredniego kontaktu protetyka słuchu z pacjentem; tylko dopasowanie aparatu słuchowego przez protetyka słuchu gwarantuje optymalizację tego procesu. Przeciwstawił się tym samym próbom wprowadzenia tzw. dopasowania skróconego, realizowanego przez lekarza. Podkreślił również konieczność utrzymania zasady, w ramach której pacjent ma możliwość dopłaty do kwoty, obejmującej część refundowanych kosztów pomocy słuchowej. Po wystąpieniu prezydenta EUHA, przystąpiono do wręczenia nagród i wyróżnień młodym naukowcom, którzy w ostatnim okresie bronili prac dyplomowych i doktorskich, tematycznie związanych z różnymi aspektami niedosłuchu. Uhonorowano również Günthera Kerna, który od roku 1980 zasiadał w zarządzie EUHA. Wykład inauguracyjny na temat możliwości technologicznych świata cyfrowego w przyszłości, wygłosił profesor Gütner Dueck, były dyrektor techniczny IBM.

Maszyny osiągnęły, w wielu przypadkach, stopień inteligencji przewyższający klasyczną inteligencję człowieka (wyrażoną poprzez IQ), nie potrafią jednak jeszcze być kreatywne, nie mają empatii, nie charakteryzuje ich myślenie przedsiębiorcy, nie potrafią być zorientowane na realizację procesu sprzedaży, itp. Chcąc zwiedzić szczegółowo wystawę, nie miałem możliwości wysłuchania, niestety, wszystkich 20 wykładów; zreferuję więc jedynie niektóre z nich. Profesor Ray Meddis z Uniwersytetu Essex w Anglii przedstawił model komputerowy układu słuchowego, który umożliwia implementację różnych rodzajów uszkodzeń słuchu (np. głuchota starcza, uszkodzenia naczyniowe w ślimaku), a w konsekwencji dobór różnych aparatów słuchowych, optymalnych dla danej patologii. Bardzo obiecujące wyniki otrzymano przy modelowaniu tzw. obszarów martwych (Dead Regions), patologii trudnej do protezowania procedurami klasycznymi. Petra von Gablez z Jade Hochschule w Oldenburgu zajęła się oszacowaniem oceny własnej zdolności słuchowych osób z niedosłuchem, w zestawieniu z wynikami badań audiometrycznych. W ogólności ocena własna jest gorsza, jak wynikałoby to z danych audiometrycznych, przy czym w przypadku kobiet dotyczy ona przede wszystkim mowy, a u mężczyzn - percepcji przestrzennej. Profesor Jürgen Tchorz z Hochschule w Lubece dokonał

przeglądu skuteczności różnych strategii przetwarzania sygnału przy percepcji bilateralnej w aparatach słuchowych. Wskazał na trudności w rozróżnieniu lokalizacji sygnałów przychodzących „z tyłu" i „z przodu", podkreślił korzyści stosowania mikrofonów kierunkowych polepszających stosunek SNR. Torsten Saile z Akademie für Hörgeräte - Akustik w Lubece przedstawił procedurę pomiaru słuchowych systemów binauralnych na bazie analizy percentylnej, podkreślając zależność efektu końcowego od zastosowanej otoplastyki. Znacznie lepsze wyniki otrzymuje się, wykonując indywidualne wkładki uszne, w porównaniu do rozwiązań standardowych. Dr Michael Boretzki (firma Phonak) zaprezentował test subiektywnej oceny jakości dopasowania aparatu słuchowego, oparty na percepcji fonemów. Test ten jest szczególnie użyteczny przy ocenie wzmocnienia sygnału akustycznego w wysokim paśmie częstotliwości jak i przy wykorzystaniu w aparatach słuchowych rozwiązań dokonujących transformacji częstotliwości. Ulrich Voogdt, zwany „papieżem" otoplastyki (Akademie für Hörgeräte - Akustik w Lubece) zaprezentował program komputerowy (na bazie CAD), który umożliwia wskazanie na optymalne miejsce umiejscowienia wkładki usznej w kanale zewnętrznym, gwarantujące jej stabilizację również przy ruchach żuchwy lub muszli usznej.

Micheal Pfeil (firma Cyfex), również na bazie programu CAD, opracował software, który wylicza optymalne parametry wentylacji dla danego pacjenta jak i wskazuje czy możliwe jest zastosowanie słuchawki zewnętrznej RIC przy danej wkładce.

Dr Sabina Eichhorn (Hagen-Niemcy) przedstawiła wyniki badań audiometrycznych pacjentów z demencją. Wraz ze wzrostem wielkości ubytku słuchu wzrasta ryzyko wystąpienia demencji. Ta grupa pacjentów powinna być jak najszybciej zaopatrzona w aparat słuchowy. Prof. Martin Kompis (Bern-Szwajcarja) zreferował związek między szumami usznymi (Tinnitus) a implantacją ślimakową (CI). Wskazał, że nie ma możliwości w sposób rzetelny przewidzieć wpływu implantacji na Tinnitus. W 70% pacjenci po CI wskazali na zmniejszenie szumów usznych, w 7% na ich zwiększenie, a u 3% pacjentów wystąpił Tinnitus, pomimo że nie odczuwali szumów usznych przed implantacją.

Prof. Karl-Friedrich Hamann (Monachium-Niemcy) zaprezentował wyniki badań własnych na 65 pacjentach z objawami choroby Meniera, którzy nosili aparat słuchowy. Większość z nich nie wykazywała żadnych niekorzystnych efektów po założeniu aparatów, a wręcz przeciwnie, uznała, że nastąpiła poprawa objawów. W przypadku ich pogorszenia konieczna jest bardzo szczegółowa analiza choroby i być może rezygnacja z aparatów.

Profesor Henning Puder (Erlanger-Niemcy) zaprezentował nową technologię mikrofonów kierunkowych, która umożliwia tłumienie szumów zewnętrznych aż w 48 kanałach częstotliwościowych w paśmie powyżej 1500 Hz, a więc w paśmie szczególnie istotnym dla słyszenia kierunkowego.

Dr. Jan de Laate (Leiden, Holandia) skupił się na omówieniu nowej techniki umiejscowienia mikrofonu i słuchawki bezpośrednio we wkładce usznej. Technologia ta znacznie lepiej niż dotychczasowe rozwiązania umożliwia słyszenie kierunkowe, wykorzystując efekty związane z cieniem głowy jak i efekty związane z muszlą uszną. Poprawie uległa przede wszystkim lokalizacja „tył-przód".

Z 6. warsztatów udało mi się wziąć udział w jednym na temat „Acceptable Nosie Level" (ANL), ściśle powiązany z moimi badaniami własnymi, w ramach których podjęto próbę zaimplementowania testu-ANL do procedury dopasowania aparatu słuchowego.

Wystawcy, w sumie było ich 114 - w tym Videomed z Polski, zajęli całą powierzchnię hali nr 5. Nie było oczywiście możliwości nawet pobieżnego zapoznania się z ofertą produktów i aplikacji prezentowanych na poszczególnych stoiskach, wybrałem więc jedynie kilka, kierując się znaną mi nazwą firmy jak i niekiedy atrakcyjnością wystroju zewnętrznego stoiska. Ciekawą prezentację nowej technologii tłumienia sprzężenia akustycznego (Adaptive Feedback Caneller

Plus) przygotowała firma Bernafon w „Sound Experience Box". Możliwe stało się w efekcie słuchanie nawet bardzo głośnej muzyki.
Firma Phonak zaprezentowała nową platformę „Quest", która przede wszystkim znacznie polepsza dwuuszną percepcję sygnału przy dopasowaniach binauralnych, szczególnie w obecności zakłóceń zewnętrznych (wiatr, efekt cocktail party). Przekazywanie sygnałów bez opóźnień czasowych na oba aparaty jak i synchroniczna praca obu mikrofonów kierunkowych poprawia wielkość SNR o 3 dB. Zaprezentowano również drugą generację aparatów Lyric, które mogą znajdować się w kanale zewnętrznym ucha bez przerwy aż do trzech miesięcy, po czym wymieniane są na nowe. Jego obecna forma „pasuje" do 70% kanałów zewnętrznych (poprzednia tylko do 30% kanałów).

Większość firm prezentowała wprowadzone prawie ustawicznie ulepszenia w obszarze komunikacji aparatu słuchowego z aparatami telefonicznymi, TV jak i innymi urządzeniami audio.

Np. firma Starkey pochwaliła się systemem SurfLink Mobile, który ze swym ekranem dotykowym wygląda prawie jak telefon komórkowy. Ułatwia telefonowanie, może służyć jako dodatkowy mikrofon (do 5. metrów), ma bezprzewodowe połączenie z odtwarzaczem MP-3 i TV (do 2 m).

Audio Service prezentował nową rodzinę aparatów Rixx G2 (w technologii RITC) , automatycznie dopasowujących się do zmieniających się sytuacji akustycznych, o dużej mocy, przy zachowaniu małych rozmiarów, z nowym system filtrów przeciwwoskowinowych HF Black, programowanych w nowej wersji programu Connexx 7.
Na stoisku firmy Bruckhoff hannover GmbH można było zapoznać się systemem C.A.I. BC 811 (Concha Anchored Instrument) , który drgania mechaniczne przekazuje na kość jarzmową, a stąd do ucha wewnętrznego.
Firma ReSound, na bazie nowego procesora „ReSound-Range™-II-Chips", pochwaliła się nową serią aparatów „Verso" klasy Premium, która przy dopasowaniu binauralnym gwarantuje bardzo dobrą percepcję, nawet przy dużych zewnętrznych zakłóceniach akustycznych, bezprzewodową łączność z odbiornikiem TV, telefonem, układami HiFi jak i komputerem.

Na stoisku firmy Widex znalazłem system ZEN2GO, który może być wykorzystany w rehabilitacji szumów usznych metodą habituacji. Bazujące na algorytmach matematycznych dźwięki fraktalne, pozwalają na zastosowanie tej procedury u szerokiej grupy pacjentów cierpiących na tę dolegliwość.

Siemens wprowadził do swoich aparatów słuchowych nowy 48-kanałowy procesor Micon, pracujący w zakresie do 12 kHz; m.in. do nowego, bardzo dyskretnego aparatu zausznego RiC, Ace. Nowa technologia nie tylko znacznie poprawia brzmienie dźwięku, zrozumiałość mowy, percepcję przestrzenną ale również automatykę doboru parametrów aparatu w zależności od zewnętrznych warunków akustycznych.
Stoisko GN Otometrics GmbH & Co. KG wypełnione zostało pojedynczymi modułami nowego systemu AURICAL - audiometry, systemy do pomiarów In-situ, komory pomiarowe (Messbox), SurroundRoutery, Videootoskopy , Tympanometery, które mogą być ze sobą połączone w dowolnej konfiguracji i sterowane poprzez platformę programową OTOsuit.
Pragnę podziękować firmie Siemens za pokrycie kosztów mojego uczestnictwa na wykładach i na wystawie 57 kongresu EUHA.

Edward Hojan

SIEMENS

www.siemens.pl/audiologia

micon.
Przyszłość należy do Soundability.

Doświadcz nowej platformy technologii BestSound.

Nowa platforma micon jest rewolucją w inżynierii audiologicznej. Została zaprojektowana, by zapewnić optymalną równowagę pomiędzy jakością dźwięku a słyszalnością. Wyposażona w niezwykle wysoką rozdzielczość częstotliwościową w 48 kanałach, większą inteligencję oraz rozszerzone pasmo przenoszenia do 12 kHz, platforma micon wynosi pojęcie „Soundability" na nowy poziom. miSound zapewnia wyjątkowo skuteczną redukcję sprzężenia oraz najlepszą jakość dźwięku zachowując naturalną akustykę dla natychmiastowej akceptacji. miFocus polepsza kierunkowość i słyszalność dźwięków o wyższej częstotliwości dla łatwej zrozumiałości mowy, nawet w trudnych środowiskach. miGuide umożliwia automatyczną aklimatyzację, a dzięki algorytmowi nauki, użytkownik może wytrenować swoje aparaty słuchowe pod względem preferencji wzmocnienia, a także barwy dźwięku dla niezrównanych wrażeń słuchowych.

Platforma micon: dostarcza tak komfortowy i naturalny dźwięk, że użytkownicy mogą zapomnieć, że używają aparaty słuchowe.

Platforma micon dostarcza najbardziej naturalne, spersonalizowane wrażenia słuchowe.

BestSound™ Technology

Życie brzmi wspaniale.

“USŁYSZEĆ ŚWIAT - usłysz wszystkie odcienie dźwięków”

Szanowni Państwo,

czas nieubłaganie wprowadził nas w 2013 rok, na początku chciałbym życzyć Państwu samych sukcesów w życiu zawodowym i prywatnym. Jak najmniej problemów i najwięcej tych dobrych informacji. Dla kampanii to także kolejny rok wyzwań i pracy nad tym, aby jak najwięcej osób mających problemy ze słuchem odwiedzało Państwa gabinety i chciało korzystać z pomocy aparatów słuchowych. Chciałbym gorąco zachęcić do odwiedzin strony kampanii www.slyszymy.pl, gdzie do Państwa dyspozycji są dwa materiały filmowe, jeden przeznaczony dla dzieci i młodzieży, drugi dla osób starszych. Materiały dostępne są bezpłatnie i mamy nadzieję, że mogą być pomocne w Państwa pracy i działaniach edukacyjnych. Wiele gabinetów podejmuje własne inicjatywy pomagające szerzyć świadomość dotyczącą niedosłuchu, które jednocześnie służą pozyskaniu nowych pacjentów. Warto pamiętać o materiałach kampanii, które mogą w tych działaniach pomóc. W trakcie kampanii wykorzystujemy różnorodne możliwości dotarcia z informacją. Jednym z tych elementów był udział w szkoleniu “Matiopomagam, czyli dziecko chore na choroby przewlekłe w szkole”, które w Krakowie dla nauczycieli z województwa Małopolskiego organizowała Fundacja Matio. Szkolenie dotyczyło dzieci z chorobami przewlekłymi, a według Komisji Chorób Przewlekłych działającej przy Światowej Organizacji Zdrowia, na liście obejmującej 41 chorób przewlekłych znalazł się również **niedosłuch.** Uznanie niedosłuchu za chorobę przewlekłą pozwala szerzej spojrzeć na ten problem, który, niestety, bagatelizowany jest nie tylko przez wiele osób nim dotkniętych, ale również przez wiele instytucji zajmujących się ochroną zdrowia. Wielokrotnie, powołując się na opracowania światowych ekspertów pisaliśmy o społecznych kosztach niedosłuchu, które jednoznacznie pokazują, że wycofywanie się osób niedosłyszących z życia społecznego oraz wcześniejsze korzystanie ze świadczeń rentowych jest daleko bardziej kosztowne niż refundacja nawet w 100% pacjentom aparatów słuchowych. Być może w czasach kryzysu kwestie ekonomiczne pozwolą przychylniej spojrzeć na refundację aparatów i skrócenie kolejek, które cały czas stanowią dla pacjentów duży problem. Na szkoleniu nauczycieli informowaliśmy jakie wyzwania stoją przed szkołą, w której uczą się dzieci z niedosłuchem, prezentowaliśmy materiały video kampanii oraz aparaty słuchowe. Warto zaznaczyć, że nauczyciele są jedną z bardziej zagrożonych niedosłuchem grupą społeczną, z czym bez oporów zgodzili się sami zainteresowani.

Mamy już przygotowany kolejny numer bezpłatnej gazety “Usłyszeć Świat”, obecnie trwają prace nad pozyskaniem nowych parterów do gazety. Wydanie numeru planowane jest w lutym 2013 r. Pracujemy również nad wspominaną w poprzednim numerze Biuletynu multimedialną prezentacją.

Z serdecznymi pozdrowieniami

Thomas Thorvaldsen

slyszymy.pl

Cisza też jest muzyką

Cisza też jest muzyką
5 zmysłów. Pauza
Chodzi o „aktywizację w sferze kultury osób z dysfunkcjami słuchu", a tak po ludzku: o głośny (nomen omen) sprzeciw wobec wykluczenia osób niepełnosprawnych oraz dzielenie się kulturą, która naprawdę należy do nas wszystkich.
5 zmysłów. Pauza to prospołeczny projekt edukacji kulturalnej skierowany do osób niesłyszących. Jest kontynuacją akcji *5 zmysłów. Audiodeskrypcja*, podczas której odbyła się pierwsza w Polsce wystawa sztuk wizualnych dla osób niewidomych. Na trwające od 15 września przedsięwzięcie składa się z niemal 60 wydarzeń, zarówno kulturalnych jak i edukacyjnych, które dzięki wsparciu sponsorów są całkowicie bezpłatne. Przez dwa miesiące, praktycznie codziennie, niesłyszący biorą udział w warsztatach, spotkaniach oraz seminariach.

Lekcja dla motyli
Dokładnie o dziesiątej rano w Studiu Polskiego Radia pojawiła się grupa niesłyszącej młodzieży wraz z opiekunem, muzycy, dyrygentka Anna Mróz oraz tłumaczka języka migowego Dorota Wiśniewska. Muzycy zasiedli przy swoich instrumentach, a obok nich porozsadzano niesłyszących w taki sposób, by widzieli nuty i byli w stanie poczuć drgania pojawiające się podczas wydawania przez instrumenty dźwięków. Na początku grupa czuła się nieswojo (ja też), jednak po chwili wszelkie obawy zniknęły. Muzycy zaczęli grać pod dyrekcją Anny Mróz, która przed każdą sekwencją starała się jak najwięcej powiedzieć o tym, co się zaraz wydarzy. Posługiwała się prostymi symbolami, by łatwiej było niesłyszącym odkryć to, co chce im przekazać za pomocą muzyki. By ją czuli i przeżywali. Oczywiście towarzyszyła jej tłumaczka: z werwą przekładała słowa dyrygentki na „język motyli", które również nie słyszą. Język piękny, barwny i ekspresyjny – dokładnie taki, jak ich trzepoczące skrzydła.

Słuchanie całym ciałem
Anna Mróz opowiada o zajęciach: – Warsztaty z niesłyszącą młodzieżą wyglądają zupełnie inaczej niż codzienna praca ze słyszącymi muzykami. W trakcie tych spotkań trzeba poruszyć wszystkie zmysły i starać się mówić jak najbardziej obrazowo. Czysto techniczna pogadanka o tym, co gramy, nie ma sensu, ponieważ nie pozwala na wyobrażenie sobie muzyki. Muszę mówić granymi przez orkiestrę obrazami, by niesłyszący mogli poczuć dźwięki, ich natężenie. Na pierwszy rzut oka widać, że osoby niesłyszące „słuchają" muzyki całym swoim ciałem. Dostrzegam to po ich oczach i twarzach. To naprawdę widać! Dzięki pracy z nimi, ja sama, a myślę, że i pozostali muzycy z orkiestry, również „inaczej słyszymy" i bardziej emocjonalnie odczuwamy muzykę. Moja Mama – Agnieszka Duczmal, która poprowadzi finałowy koncert – w podobny sposób pracuje na tych warsztatach. Staramy się za pomocą obrazów, zabawy z instrumentami i sprawienia, że drgania powstające podczas gry stają się rzeczywiście odczuwalne, pokazać niesłyszącym świat, którego nie znają. Naprawdę nie rozumiem, dlaczego osoby niesłyszące odsuwa się od muzyki – cisza też jest muzyką.

Kiedy zakończył się koncert, młodzież mogła zadawać pytania, dotykać instrumentów oraz próbować na nich grać. Nie trzeba było pytać, co czują. Mówiły to ich oczy, z których biła radość. Opowiedzieli mi też o tym, że rzeczywiście poczuli na swoim ciele muzykę. Opowiadanie o tym doświadczeniu nie było łatwe, bo nie słyszą od urodzenia i wielu rzeczy nie potrafili nazwać. Najczęściej mówili o tym, że w niektórych momentach serce biło im bardzo szybko, a w innych czuli pewnego rodzaju ciepło bądź spokój. Czuli drgania. Odróżniali drżenie skrzypiec i kontrabasu, który cieszył się największą popularnością ze względu na zakres dźwięków, jaki wydaje, i towarzyszące im wibracje. Muzyka przestała być dla nich abstrakcyjnym pojęciem. Zdefiniowali ją za pomocą innego zmysłu.

To początek świata
Mówi Paweł Gogołek, pomysłodawca i producent przedsięwzięcia:
– Prawda jest taka, że projekt ten jest bezpośrednio adresowany do osób niesłyszących, ale jego realizacja w dużym stopniu przeznaczona dla nas – osób pełnosprawnych. Pomaga nam zrozumieć, że niepełnosprawność nie wiąże się z nieszczęściem i smutkiem. Nie jest końcem świata, który oznacza niemożliwość realizacji swoich marzeń i celów. Wręcz przeciwnie – osoby niesłyszące mogą, chcą i mają ochotę robić dokładnie to samo, co osoby słyszące, a naszym zadaniem jest im to umożliwić.
Po udziale w tych warsztatach jestem o tym przekonana znacznie bardziej niż dotąd. I mnie otworzyły one zmysły na nieznany świat.

Monika Nawrocka

Koncert finałowy
W finałowym koncercie w auli UAM 14.11.2012 osoby niesłyszące biorące udział w warsztatach zagrały z Orkiestrą Kameralną Polskiego Radia Amadeus.
więcej na: www.5zmyslow.pl
Przedruk IKS - październik 2012

Spice+

68%

użytkowników aparatów słuchowych stwierdza:

„Nie mogę sobie wyobrazić życia bez aparatu słuchowego"*

*Badanie „Słyszenie jest życiem" przeprowadzone przez ogólnoświatową inicjatywę *Hear the World* firmy Phonak.

Phonak Polska Sp. z o.o. • www.phonak.pl

PHONAK
life is on

Podróż poprzez pejzaż dźwięków

Każdy odczuwa potrzebę poszukiwania i odkrywania tego co nowe i nieznane, ponieważ dążenie i poszukiwanie jest podstawą naszego rozwoju.

W dobie szybko rozwijających się nowych technologii bardzo ważne są badania naukowe, prowadzące do rozwiązań, poparte wynikami zebranymi z opinii pacjentów, protetyków i audiologów. Firma Phonak, która należy do Grupy SONOVA, jest liderem w tworzeniu innowacyjnych produktów. SONOVA, korporacja odpowiedzialna społecznie, marzy o świecie, w którym każdy będzie mógł cieszyć się idealnym słyszeniem. Wyznawane przez nią wartości postępowania etycznego i integralności działań - zarówno wobec klientów, z którymi współpracuje, jak i pracowników - kształtują kulturę spółki. Jednak najważniejsi są dla niej ludzie. Aby realizować strategię

ukierunkowaną na potrzeby osób niedosłyszących, firma jest zaangażowana w wiele projektów i inicjatyw na całym świecie, których celem jest podnoszenie świadomości ważności dobrego słyszenia i potencjału dostępnych rozwiązań. Jednym z takich działań jest inicjatywa *Hear the World*, angażująca wielu ambasadorów z całego świata, prowadząca szereg projektów charytatywnych i wspierających osoby niedosłyszące na wszystkich kontynentach.

Rosnąca świadomość społeczna w kwestii konsekwencji utraty słuchu jest przyczyną, dla której firma Phonak wprowadza coraz nowocześniejsze i lepsze rozwiązania w aparatach słuchowych i urządzeniach wspomagających słyszenie. Na spotkaniu w dniu 24 listopada 2012 roku w Warszawie, w Teatrze

Kamienica, mieliśmy okazję zapoznać się z najnowszym osiągnięciem – platformą Quest. Phonak Quest wprowadza nowe możliwości i nową jakość słyszenia dzięki nowatorskim funkcjom wykorzystującym unikalną Obuuszną Technologię VoiceStream®. Zastosowanie tej technologii pozwala osobom niedosłyszącym słyszeć i rozumieć mowę w najbardziej wymagających warunkach słuchowych, co jest równoznaczne z postrzeganiem wielorakich pejzaży dźwiękowych. Mówimy o pejzażu dźwiękowym, ponieważ odnosi się on do różnorodnych sytuacji słuchowych, w które obfituje życie, a głos niesie nie tylko informacje, ale także uczucia i emocje. Walory Phonak Quest, przedstawione zostały również w dwóch scenkach rodzajowych, odegranych przez aktorów. Na platformie Quest została zbudowana nowa seria aparatów słuchowych Phonak Bolero Q i Phonak Virto Q. Więcej o szczegółach technicznych, o których, jak zwykle, bardzo ciekawie opowiadał Pan Tomasz Skwierczyński, dowiedzą się Państwo ze strony www.phonakpro.pl.

Szkoleniowe spotkanie urozmaicone było grą miejską, w trakcie której uczestnicy nie tylko świetnie się bawili, ale musieli wczuwać się w sytuację osób słabo słyszących. Przechodziliśmy takie testy jak: lokalizacja źródła dźwięku z zawiązanymi oczami, układanie zdań z przypadkowo złapanych wyrazów, itp. Największą atrakcją było słuchanie odgłosów miasta i oglądanie jego panoramy z wysokości 300 m, na którą wznieśliśmy się balonem.

Spotkania szkoleniowe, to również okazja do integracji środowiska protetyków i wymiany doświadczeń. Czas na rozmowy był w trakcie kolacji, przy muzyce zespołu Monono. Doskonałą atmosferę spotkania zapewnił zgrany i sympatyczny zespół firmy Phonak na czele z przemiłym gospodarzem Leszkiem Wierzowieckim.

Maria Szkudlarz

PHONAK
life is on

Nieprawidłowe wyniki badań przesiewowych noworodków

Naukowcy zalecają, by noworodki urodzone przez cesarskie cięcie, nie były poddawane innym niż standardowe badaniom przesiewowym słuchu w przeciągu kilku dni po porodzie. Dzięki temu zmniejszy się liczba nieprawidłowych wyników testu.

Jak sugerują badania, noworodki urodzone za pomocą cesarskiego cięcia są bardziej narażone pozytywny wynik przesiewowego testu słuchu, mimo że słyszą prawidłowo.

Jak twierdzą naukowcy, problem powstaje wtedy, gdy badanie jest przeprowadzane w pierwszej bądź drugiej dobie życia malucha. W tym czasie noworodki urodzone przez cesarskie cięcie mają znacznie wyższy stopień "awaryjności" niż dzieci urodzone metodą naturalną.

Zatem, by uniknąć niepotrzebnego powtarzania testów, a także dodatkowego stresu dla rodziców, autorzy badań sugerują, by nieco opóźnić przeprowadzanie testu wśród dzieci urodzonych przez cesarskie cięcie.

Bardzo często, w zależności od kraju oraz placówki, badania przesiewowe słuchu wykonywane są zanim jeszcze maluch opuści szpital. Amerykańska Akademia Pediatrii zaleca, by u noworodków tego rodzaju badania przeprowadzać przed upływem pierwszego miesiąca życia.

W badaniu udział wzięło 1600 noworodków urodzonych w jednym z izraelskich szpitali, gdzie wszystkie dzieci poddawane są obowiązkowym badaniom słuchu zanim zostaną wypisane ze szpitala.

Naukowcy odkryli, że badając przesiewowo dzieci urodzone przez cesarskie cięcie w przeciągu dwóch dni od urodzenia, blisko u 21% wynik testu jest nieprawidłowy. W przypadku dzieci urodzonych drogą naturalną odsetek ten jest trzykrotnie mniejszy (7%).

Różnica ta znacznie zmniejszyła się, kiedy naukowcy przebadali dzieci po upływie dwóch dni od narodzin – nieprawidłowy wynik stwierdzono u 8% urodzonych przez cesarskie cięcie i 1% noworodków urodzonych drogą naturalną.

W ostatecznym badaniu u wszystkich dzieci stwierdzono prawidłowy wynik testu, co oznacza, że wcześniejsze błędy były jedynie fałszywym alarmem.

Dzieci urodzone przez cesarskie cięcie zazwyczaj zostają w szpitalu dłużej, ponieważ ich mamy potrzebują dłuższej rekonwalescencji. Zatem opóźnienie pierwszego testu z praktycznego punktu widzenia nie powinno stanowić problemu.

Nie jest znana przyczyna dlaczego dzieci urodzone w wyniku cesarskiego cięcia w pierwszych testach słuchu wypadają znacznie gorzej niż dzieci urodzone drogą naturalną. Jednak autorzy badań odkryli, że może to mieć związek z płynem wewnątrz ucha środkowego. Normalnie, podczas porodu, dziecko wypycha te płyny na zewnątrz kanału rodnego. W przypadku dzieci urodzonych przez cesarskie cięcie, płyny te mogą utrzymywać się jeszcze przez kilka dni.

www.hear-it.org
tłum. EM

22 miliony amerykanów pracuje w hałasie

Amerykańskie badania pokazują, że na znacznie wyższe ryzyko utraty słuchu narażeni są pracownicy górnictwa, przemysłu i budownictwa. W trakcie badań odkryto, że pracownicy zatrudnieni w tych zawodach, a także przy obróbce drewna i nieruchomościach orazzajmujący się branżami oferującymi wynajem i leasing mają wyższe ryzyko utraty słuchu niż pracownicy z pozostałych grup zawodowych.

Badania wykazały, że pracownicy zatrudnieni w górnictwie, budownictwie i produkcji potrzebują lepszej kontroli technicznej, silniejszych i trwalszych strategii ochrony słuchu, a także częstszych badań profilaktycznych w porównaniu do pracowników zatrudnionych w grupie „niskiego ryzyka".

W badaniu analizowano audiogramy zatrudnionych w latach 2000-2008 zarówno mężczyzn jak i kobiet w wieku 18-65, którzy narażeni byli na hałas w swoim miejscu pracy. Występowalność zaburzeń słuchu była porównywalna w różnych branżach.

Naukowcy opierając się na przeprowadzonych badaniach śmiało twierdzą, że blisko 22 miliony amerykańskich pracowników narażonych jest na niebezpieczny hałas w swoim miejscu pracy.

www.hear-it.org

tłum. EM

WIDEX®
HIGH DEFINITION HEARING

WIDEX **MENU**

WYBÓR NALEŻY DO CIEBIE

- Każdy z nas ma inne potrzeby
- Najnowsze aparaty słuchowe **Widex Menu** to rozwiązania techniczne dostosowane do Twojego stylu życia i Twoich oczekiwań
- Dzięki elastycznej platformie **Flex** możemy zbudować aparat słuchowy specjalnie dla Ciebie

WIDEX POLSKA

Ślęza, ul. Szyszkowa 4, 55-040 Kobierzyce, tel. 71 388 22 22, www.widex.pl

Niebezpieczne słuchawki

Badania wykazały, że zwiększanie do maksymalnego poziomu głośności w słuchawkach może powodować uszkodzenia powłoki komórek nerwowych w uchu, co z kolei może prowadzić do tymczasowej utraty słuchu.

Kiedy korzystamy ze słuchawek, przenośnych odtwarzaczy muzycznych, dźwięk, jaki odbierają słuchacze zbliżony jest do wydawanego przez silniki odrzutowe. Hałas powyżej 110 dB jest znany jako przyczyna wielu problemów ze słuchem, jak na przykład jego czasowa utrata czy szumy uszne. Jednak, analizując wpływ głośnej muzyki płynącej ze źródła znajdującego się bezpośrednio przy uchu, po raz pierwszy zaobserwowano bazowe uszkodzenie komórek.

Naukowcy z Uniwersytetu Leicester w Wielkiej Brytanii alarmują – zwiększanie głośności do zbyt wysokiego poziomu może powodować uszkodzenie powłoki komórek nerwowych w uchu, co z kolei prowadzi do tymczasowej utraty słuchu.

Komórki nerwowe, które przenoszą sygnał elektryczny z ucha do mózgu, posiadają powłokę zwaną osłonką mielinową, która wspomaga przewodzenie sygnału. Ekspozycja na hałas powyżej 110 dB może pozbawiać komórki tej powłoki, zakłócając tym samym przewodzenie sygnału elektrycznego. Oznacza to, że niemożliwym okazuje się dalsze skuteczne przesyłanie informacji z ucha do mózgu.
Jednak powłoka otaczająca komórki nerwowe może się zregenerować, pozwalając tym samym komórkom nerwowym ponownie funkcjonować prawidłowo. Oznacza to, że utrata słuchu może być czasowa, a prawidłowe, pełne słyszenie może powrócić.

„Teraz rozumiemy dlaczego u niektórych utrata słuchu jest odwracalna. Pokazaliśmy, że otoczka wokół ponad połowy, którym się przyjrzeliśmy, zupełnie zaniknęła. Wygląda to mniej więcej tak, jakbyśmy usunęli przewód elektryczny łączący głośnik z wzmacniaczem. Po upływie trzech miesięcy zaburzenie to jest całkowicie odwracalne, wokół komórek nerwowych pojawia się otoczka, a słuch wraca do normy" mówi dr Martine Hamann, z Departamentu Fizjologii i Farmakologii Komórki Uniwersytetu Leicester, która prowadziła badania.

www.hear-it.org
tłum. Ewelina Moks

hear·it

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w Zjeździe 20-lecia Protetyki Słuchu, który odbędzie się w Poznaniu, 18 maja 2013 r.

Będzie to pierwsza od 20 lat okazja do spotkania się wszystkich absolwentów Protetyki Słuchu oraz Kursów Zawodowych z Protetyki Słuchu prowadzonych na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu, od momentu powstania kierunku studiów Protetyka.

Informacje na temat Zjazdu można znaleźć na stronie http://www.akustyka2013.pl.

Koszt uczestnictwa jednej osoby to 250 zł .
Należność proszę przekazać na konto PKO BP 10/Poznań
Nr: 40 1020 4027 0000 1702 1108 2296
w tytule przelewu „Zjazd protetyków"

Warunkiem udziału w zjeździe jest wniesienie opłaty, wypełnienie i podpisanie formularza zgłoszeniowego (pobranego ze strony internetowej) oraz przesłanie go do 30 stycznia 2013 r.
na adres: duraj@amu.edu.pl

„Być pełnosprawnym to tak naprawdę żadna zasługa, to dar, który każdemu z nas, o każdym czasie może być odebrany. Pozwólmy więc niepełnosprawnym i członkom ich rodzin w jak najbardziej naturalny sposób, włączyć się w nasze życie. Chcielibyśmy dać im pewność, że jesteśmy jednością "

[Richard von Weitzeker]

Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych

3 grudnia obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych. Z tej okazji w wielu miastach organizuje się spotkania i konferencje. W 2012 roku w Poznaniu odbyły się 2 konferencje: „Niepełnosprawność w Unii Europejskiej w myśl standardowych zasad wyrównywania szans osób niepełnosprawnych wg ONZ" – zorganizowane przez Wielkopolskie Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii, Wielkopolską Społeczną Radę Programową ds. Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Komisję Rehabilitacji i Integracji Społecznej PAN oraz „Dyskryminacja osób z niepełnosprawnościami", pod protektoratem Prezydenta Miasta Poznania Ryszarda Grobelnego, na którą zostaliśmy zaproszeni. Na konferencjach poruszana była bardzo różna tematyka ogólna. Oto kilka przykładowych tematów z konferencji w Urzędzie Miasta:

- „Polityka rządu w zakresie równego traktowania ze względu na niepełnosprawność" – dr Agnieszka Kozłowska-Rajewicz-Sekretarz Stanu, Pełnomocniczka Rządu ds. Równego Traktowania,
- „Dyskryminacja poprzez stereotypy społeczne" – Natalia Marciniak-Madejska – Stowarzyszenie Na Tak,
- „Dyskryminacja osób z niepełnosprawnościami i jej konsekwencje społeczne" – prof. dr hab. Zbigniew Woźniak – Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Druga konferencja obejmowała między innymi, takie zagadnienia jak:

- „Działania skierowane na wzmocnienie kompetencji społecznych osób niepełnosprawnych" – mgr Izabela Synoradzka – Dyrektor MOPR,
- „Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych w projektach Fundacji im. Królowej Polski św. Jadwigi" – mgr Paulina Zglińska,
- „Usługi asystenckie w systemie wsparcia osób niepełnosprawnych na przykładzie Danii" – mgr Zofia Dopierała,
- „Ergonomiczne projektowanie środowiska osób niepełnosprawnych" – dr inż. Marcin Butlewski,
- „Możliwości doskonalenia jakości życia osób niepełnosprawnych" – prof.dr hab. Stanisław Kowalik - AWF.
- Wybrałam wystąpienie prof. dra hab. Aleksandra Kabscha – „Zalecenia WHO na dzień osób niepełnosprawnych", który pokazuje genezę i cele tych obchodów.

Zalecenia WHO opierają się o nadrzędne dokumenty Narodów Zjednoczonych [UN], w odniesieniu do aktywizacji życia osób z niepełno sprawnościami. Punktem wyjścia jest ustanowienie *Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych.*

Warto poznać pewne podstawowe pojęcia wprowadzone przez WHO:

1) Bariery Rehabilitacyjne [BR] – *to czynniki zewnętrzne powodujące utrudnienia lub ograniczenia rehabilitacji*, np. bariery:

- społeczne, zawodowe, kulturowe,
- architektoniczne, urbanistyczne i komunikacyjne,
- organizacyjne (systemowe),
- legislacyjne.

2) Potrzeby Rehabilitacyjne [PR] - Światowa Organizacja Zdrowia [WHO] definiuje jako:

Stan człowieka, w którym bez pomocy z zewnątrz dochodzi do ograniczeń w jego funkcjonowaniu. Czyli stan niepełnosprawności… (dopis. AK)

PR są różnorodne, niepełnosprawność bowiem jest cechą tak indywidualną jaką tylko człowiek może być podmiotową indywidualnością. PR są nie tylko sprawą indywidualną Osoby z niepełnosprawnością. Zwraca się uwagę na to, że niepełnosprawność, jak każda sprawa jednostki, winna być także sprawą społeczną i sprawą państwa.

Chcąc poznać genezę powstania Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, musimy cofnąć się do roku 1975, w którym Zgromadzenie Ogólne NZ przyjęło Deklarację o Prawach Osób Niepełnosprawnych [Adoption by the General Assembly of the Declaration on the Rights of Disabled Persons, on 9 December 1975]. Kolejnym, istotnym międzynarodowym aktem prawnym było proklamowanie w 1976 r. przez Zgromadzanie Ogólne NZ - Rok 1981 Rokiem Osób Niepełnosprawnych - z tematem: „Pełne uczestnictwo i równość" [General Assembly proclaimed 1981 as the International Year of Disabled Persons (IYDP) (The theme: „full participation and equality"].

Ważnym osiągnięciem IYDP było:
●·Opracowanie Światowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych (Zgromadzenie Ogólne NZ, rezolucja 37/521 z dnia 3 grudnia 1982), [World Programme of Action concerning Disabled Persons, adopted by the General Assembly on 3 December 1982, resolution 37/52] oraz
● proklamowanie Dekady Osób Niepełnosprawnych 1983 – 1992 [The period 1983-1992 United Nations Decade of Disabled Persons, resolution 37/53 of 3 December 1982]. Na jej zakończenie Zgromadzenie Ogólne NZ proklamowało 3 grudnia Międzynarodowym Dniem Osób Niepełnosprawnych, celebrowanym odtąd co roku pod wyznaczonym przez WHO tematem / hasłem.

Tematem pierwszego Międzynarodowego Dnia O. z N. 3 grudnia 1993 były:
"Prawa osób z niepełnosprawnościami: Działania w Rozwoju
Idea i społeczne znaczenie Międzynarodowych Dni Osób z Niepełnosprawnościami

Celem MDOzN jest promocja:
• zrozumienia problemów niepełnosprawności i wsparcie dla godności, praw i dobrostanu osób z niepełnosprawnościami,
• wzrost świadomości o potrzebie pełnej integracji tych osób we wszystkich aspektach życia politycznego, społecznego, ekonomicznego, kulturowego.

Warto zwrócić uwagę na wytyczne ONZ na MDOzN:
- **Angażowanie** – środowisk rządowych i pozarządowych oraz sektora prywatnego w:
• poznanie nowoczesnych środków wdrażania międzynarodowych norm i standardów, praw kulturowych, gospodarczych, obywatelskich i politycznych ON,
• szczególnie promowane i uświadamiane przez szkoły, uniwersytety i inne placówki edukacyjne.
- **Organizowanie** – debat, publicznych dyskusji oraz kampanii dotyczących spraw osób z niepełnosprawnościami,
• środków, za pomocą których niepełnosprawni oraz ich rodziny mogą korzystać z życia w sposób niezależny i cieszyć się godnymi warunkami egzystencjalnymi oraz finansowym bezpieczeństwem.
- **Przedstawianie** - bogactwa umiejętności, zainteresowań i aspiracji OzN, oraz wkładu jaki osoby te wnoszą do społeczeństw. To ostatnie, było później jeszcze wielokrotnie przywoływane w różnych dokumentach ONZ.
- **Podejmowanie działań** – wprowadzających w życie międzynarodowe normy i standardy dotyczące OzN, ich prawo do funkcjonowania w społeczeństwie na zasadzie równości.
- **Rola mediów** (szczególnie podkreślana w tych wytycznych):
• rzetelne informowanie opinii publicznej o osiągnięciach oraz trudnościach napotykanych podczas wdrażania w życie programów oraz projektów na rzecz ON,
• kształtowanie społecznej świadomości o wkładzie jaki osoby niepełnosprawne wnoszą do społeczeństwa.

Ewolucję problematyki niepełnosprawności w programach obchodów MDOzN odzwierciedlają dotychczasowe tematy tego dnia wytyczane przez ONZ (od 1998r.) na każdy rok.
1998: "Arts, Culture and Independent Living„
„Sztuka, Kultura i Niezależne Życie"
1999: "Accessibility for all for the new Millenium"
„W nowym tysiącleciu dostępność dla wszystkich"
2000: "Making information technologies work for all"
„By technologie informacyjne pracowały dla wszystkich"
2001: "Full participation and equality: The call for new approaches to assess progress and evaluate outcome"
„Pełne uczestnictwo i równouprawnienie:
- Wezwanie Do Nowego Podejścia Do Szacowania Postępu I Oceny Rezultatów"
2002: „Independent Living And Sustainable Livelihoods"
„Samodzielne Życie I Godne Środki Do Życia"
2003: "A Voice Of Our Own"
„Nasz Własny Głos „
2004: "Nothing About Us Without Us"
„Nic O Nas Bez Nas „
2005: "Rights Of Persons With Disabilities: Action In Development"
„Prawa Osób Z Niepełnosprawnościami:
Działanie Na Rzecz Rozwoju"
2006: " "E-Accessibility"
„E-Dostępność" – temat szczególnie akcentowany – WHO
2007: „Decent work for persons with disabilities"
„ Przyzwoita praca dla osób z niepełnosprawnościami"
2008: „Convention on The Rights of Persons With Disabilities:
Dignity and Justice for All of Us"
„Konwencja Praw Osób z niepełnosprawnościami:
Godność i Sprawiedliwość dla nas wszystkich"
Hasło / 2008 – nawiązuje do 60 rocznicy uchwalenia przez ONZ: Deklaracji Uniwersalnych Praw Człowieka (UN Universal Declaration of Human Rights, 1948).
2009 rok i… dalej:
"Making the MDGs Inclusive: Empowerment of persons with disabilities and their communities around the world"

„Włączyć do Milenijnych Celów Rozwoju: światowe wzmocnienie praw osób z niepełnosprawnościami oraz ich środowisk”

2010 rok:

"Keeping the promise: Mainstreaming disability in the Millenium Development Goals towards 2015 and beyond".

Dotrzymać obietnicy: Uwzględnienie problematyki niepełnosprawności w Milenijnych Celach Rozwoju do roku 2015 i poza nim„.

2011 rok:

“Together for a better world for all: Including persons with disabilities in development”

Razem dla lepszego świata dla wszystkich: Włączanie osób z niepełnosprawnościami do rozwoju.

2012 rok:

Removing barriers to create an inclusive and accessible society for all

Usunięcie barier dla stworzenia społeczeństwa integracyjnego i dostępnego dla wszystkich

Tematu na 2013 jeszcze nie ma, ale trzeba zwrócić uwagę, że:

Osoby z niepełnosprawnościami postrzegane są w świecie jako: „ Największa mniejszość” -z barierami we wszystkich aspektach życia społecznego.

Jako Polskie Stowarzyszenie Protetyków Słuchu powinniśmy brać czynny udział w obchodach Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami, promując problemy osób słabo słyszących, o których słychać wciąż za mało i które same nie są w pełni świadome swoich praw i możliwości poprawy komfortu życia oraz pełnej integracji społecznej.

Maria Szkudlarz

Chronos – najwyższa jakość oraz satysfakcja z aparatu słuchowego

W roku 2012 przeprowadzono m.in. w Niemczech, Holandii i Szwajcarii szeroko zakrojone badania ankietowe dotyczące satysfakcji Użytkowników Chronos, jak i opinii Specjalistów zajmujących się dopasowaniem aparatów słuchowych. Rezultaty tych badań jednoznacznie wskazują na niestandardowo wysokie korzyści, jakie odnoszą Osoby Niedosłyszące używające aparatów Chronos.

Ogólne wyniki otrzymane dla Użytkowników Chronos

OGÓLNA SATYSFAKCJA KLIENTA

"REKOMENDOWALNOŚĆ" PRODUKTU

Większość ankietowanych zarekomenduje zakup Chronos znajomym oraz rodzinie (stopień "rekomendowalności" wynosił aż 8.3).

» W ogólnym przypadku Użytkownicy Chronos stwierdzili, że:
- nie doświadczają problemów ze sprzężeniami zwrotnymi
- zrozumiałość mowy jest bardzo wysoka
- komfort użytkowania jest znacznie wyższy, niż w innych produktach

Ogólne wyniki otrzymane dla Protetyków Słuchu

SATYSFAKCJA PROTETYKA

"REKOMENDOWALNOŚĆ" PRODUKTU

Profesjonaliści zajmujący się dopasowaniem aparatów słuchowych stwierdzili, że Chronos całkowicie spełnił Ich oczekiwania. Większość Audioprotetyków poleciłaby Chronos innym Specjalistom.

» Porównując przebieg dopasowania Chronos z innymi produktami, Protetycy Słuchu zwrócili uwagę na niestandardowo wysokie:
- możliwości techniczne aparatów Chronos
- efektywność działania Adaptacyjnej Redukcji Sprzężeń Plus (ARS Plus)
- precyzję dopasowania, w tym dużą dokładność tzw. korekt finalnych

Opinie Użytkowników Chronos

Satysfakcja Użytkownika aparatu słuchowego zależy głównie od korzyści, jakie oferuje produkt oraz stopnia minimalizacji efektów ubocznych związanych z jego użytkowaniem. Jednym z najbardziej dokuczliwych "produktów ubocznych" wzmocnienia dźwięku są sprzężenia zwrotne, objawiające się jako uporczywe piski. Z drugiej strony, głównymi priorytetami Pacjentów najczęściej są: zwiększenie zrozumiałości mowy, naturalne brzmienie dźwięku oraz komfort podczas korzystania z aparatu słuchowego.

1. Efektywna redukcja dokuczliwych sprzężeń

Pacjenci, którzy korzystają z Chronos stwierdzili, iż problem sprzężeń w zasadzie Ich nie dotyczy.

ELIMINACJA SPRĘŻEŃ

» System ARS Plus pełni kluczową rolę w procesie przetwarzania dźwięku w Chronos. Układ ten w sposób ciągły monitoruje dźwięk rejestrowany przez aparat słuchowy, poszukując w sygnale wejściowym cech sprzężenia akustycznego. Jeśli takowe zostaną wykryte, układ natychmiastowo generuje analogiczny sygnał, ale o przeciwnej fazie, który dodawany jest do zasadniczego dźwięku. W ten sposób sprzężenie jest aktywnie i bardzo szybko eliminowane.

2. Najwyższa zrozumiałość mowy

Osoby Niedosłyszące używające Chronos oceniły wyrazistość mowy odbieranej w tym aparacie jako niezwykle wysoką. Warto zauważyć, iż nasi Klienci wskazali również na bardzo dużą naturalność percypowanych przez Chronos dźwięków środowiskowych.

ZROZUMIAŁOŚĆ MOWY

NATURALNOŚĆ DŹWIĘKU

» Elementem odpowiedzialnym za niestandardowo wysoką zrozumiałość mowy oraz krystalicznie czysty dźwięk jest technologia przetwarzania sygnału ChannelFree™. System ChannelFree™ bardzo szybko (20.000 razy na sekundę) analizuje zmiany poziomu (głośności) poszczególnych głosek oraz natychmiastowo aplikuje odpowiednie – dla określonego niedosłuchu – wzmocnienie.

3. Komfort podczas noszenia

Większość Użytkowników Chronos (82 %) korzystało z aparatu słuchowego przynajmniej 6 godzin dziennie. Jak widać, “komfort noszenia” oraz “łatwość obsługi” oceniono bardzo wysoko, tj. odpowiednio na 8.5 oraz 8.3.

KOMFORT NOSZENIA

ŁATWOŚĆ OBSŁUGI

» Aparat znakomicie przylega do ucha, dzięki czemu jest bardzo wygodny w użytkowaniu. Wybór programu słuchowego lub/i zmiana głośności dźwięku nie sprawia żadnych problemów. Chronos stanowi przykład precyzyjnego i zaawansowanego szwajcarskiego produktu. Nie bez znaczenia są również aspekty estetyczne Chronos, w tym atrakcyjne kształty obudów oraz gustowna kolorystyka.

4. Odbiór muzyki

W przypadku Chronos percepcja muzyki została oceniona bardzo wysoko (7.6), co stanowi kolejny dowód na niestandardowo duże możliwości tego aparatu słuchowego.

ODBIÓR MUZYKI

» Specjalistyczny program słuchowym “Muzyka na Żywo” odpowiednio przetwarza dużą dynamikę sygnału, typową dla dźwięków muzyki. “Muzyka na Żywo” zapewnia, że nawet głośne sygnały są odpowiednio przetwarzane w aparacie słuchowym. Odwzorowanie naturalnej dynamiki dźwięku sprawia, iż osoby z uszkodzonym słuchem mogą znowu cieszyć się brzmieniem ulubionej muzyki.

Opinie specjalistów

Aparat słuchowy powinien zapewniać najwyższą jakość odbieranego dźwięku, ale również odpowiednią precyzję dopasowania. Badania wykazały, iż Chronos oceniany jest przez Profesjonalistów o wiele wyżej, niż inne produkty należące do tej samej klasy cenowej.

1. Doskonałe możliwości techniczne

Olbrzymia większość Użytkowników Chronos bezproblemowo i bardzo szybko akceptuje brzmienie dźwięku.

Warto też zauważyć, iż Chronos oferuje o wiele korzystniejszy stosunek możliwości do ceny niż inne produkty z analogicznego segmentu cenowego .

» Chronos funkcjonuje w oparciu o Audio Efficiency™, technologię stanowiącą doskonałe połączenie najlepszych w branży systemów poprawy wyrazistości mowy oraz komfortu użytkowania. Dzięki ChannelFree™ Chronos gwarantuje najwyższą precyzję przetwarzania dźwięków mowy.

2. Doskonała precyzja dopasowania

Zarówno dopasowanie wstępne, jak i końcowe nie sprawiało żadnych istotnych problemów w przypadku większości Użytkowników Chronos. Profesjonaliści docenili duże możliwości oraz funkcjonalność programu Oasis, służącego do komputerowego dopasowania aparatów Bernafon.

PRECYZJA DOPASOWANIA

» Opracowane przez nas oprogramowanie dla Protetyków Słuchu umożliwia dokładne dopasowanie aparatów w kontekście charakterystyki klinicznej niedosłuchu, ale również pod względem indywidualnych preferencji Użytkownika. Uzupełnieniem możliwości Oasis są specjalistyczne funkcje aparatu, które dodatkowo zwiększają m.in. ogólną jakość dopasowania:

- System Data Logging;
- System Data Learning;
- Inteligentny VC.

3. Niezawodność

Również w kategorii "niezawodność" Chronos został oceniony przez Protetyków Słuchu bardzo pozytywnie, otrzymując ocenę 8.1.

NIEZAWODNOŚĆ

» Aparaty słuchowe Chronos spełniają wymogi najróżniejszych norm międzynarodowych, w tym normy IP (ang. Ingress Protection). Certyfikat IP gwarantuje skuteczną ochronę produktu przed zanieczyszczeniami zewnętrznymi oraz wilgocią.

Chronos – otwórz się na możliwości, jakie oferuje szwajcarska technologia!

Savoir vivre w biznesie.

Początek roku to czas wdrożenia w życie nowych postanowień i działań, zarówno w życiu osobistym jak i zawodowym. Współczesne otoczenie polityczno-gospodarcze przedsiębiorstwa wymaga ciągłych zmian i dostosowywania się do nich. Wiele czynników makro- i mikroekonomicznych wpływa na sytuację przedsiębiorstwa. Okazuje się jednak, że jednym z najważniejszych zasobów każdej organizacji są jego pracownicy, którzy odpowiednio motywowani i traktowani stają się ważnym jego ogniwem, dzięki któremu firma może odpowiednio się rozwijać i realizować swoje cele. Stąd tak istotna jest właściwa komunikacja pomiędzy pracownikami, począwszy od kierownictwa wyższego szczebla, po pracowników szeregowych. Składają się na nią m.in. zasady savoir vivre, o których chciałabym wspomnieć w niniejszym artykule.

Savoir vivre to zwrot pochodzący z języka francuskiego. Zawiera dwa czasowniki w bezokoliczniku, tj. savoir – umieć, potrafić oraz vivre – żyć. W połączeniu tworzą wyrażenie, które można tłumaczyć jako znajomość obyczajów i form towarzyskich, a także jako umiejętność postępowania i radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych. Znajomość zasad oraz ich stosowne zastosowanie świadczy o wysokiej kulturze osoby, z którą współpracujemy. Warto pamiętać, że w pracy obowiązuje procedencja służbowa tj. zawsze ważniejsza jest ta osoba, która piastuje wyższe stanowisko, niezależnie od wieku i płci. W praktyce oznacza to, że kierownik innego działu aniżeli ten, w którym jesteśmy zatrudnieni zobowiązany jest do zastosowania zasad savoir vivre towarzyskiego zgodnego z wiekiem i płcią.

Powitanie

Słowa powitania mówi zawsze ten, kto wchodzi do pomieszczenia, niezależnie czy jest to kierownik czy podwładny. Zgodnie z etykietą biznesową nie ma potrzeby wstawania, gdy wchodzi do pokoju kierownik (szef) i zaraz przechodzi do swojego gabinetu. Jednak należy to zrobić w sytuacji, gdy przełożony podchodzi do nas by się przywitać.

Kierownik (szef) jako pierwszy wyciąga rękę na powitanie, zwłaszcza do tych pracowników, których nie będzie zaraz prosił do swojego gabinetu. Pozostałym podaje rękę w gabinecie. Nie należy podawać ręki przez biurko lub przez stół, zawsze należy wyjść zza biurka. Przekazując krótką informację przełożony może siedzieć, a podwładny stać. Gdy jednak rozmowa jest dłuższa, kierownik powinien poprosić podwładnego, by usiadł.

Wykonując codzienne obowiązki służbowe, często uczestniczymy lub inicjujemy spotkania biznesowe. Stąd tak ważne jest zapoznanie się z podstawowymi zasadami savoir vivre w tej kwestii.

Spotkanie biznesowe

Na spotkania biznesowe nie wolno się spóźniać. Uczestnicy spotkań powinni być sobie przedstawieni, a osobą do tego upoważnioną jest przede wszystkim gospodarz spotkania. Jeśli na spotkaniu nie ma osoby, która mogłaby to uczynić, należy przedstawić się samemu. Spotkanie biznesowe wymaga również dodania w trakcie prezentacji informacji o piastowanym stanowisku i nazwę reprezentowanej firmy.

Etykieta biznesowa reguluje sposób zajmowanych miejsc w pomieszczeniu. Gość zajmuje miejsce wskazane przez gospodarza spotkania; nie powinno być ono ulokowane naprzeciw miejsca gospodarza. Jeżeli w spotkaniu uczestniczy większa liczba osób, na stole przy każdym nakryciu powinna znajdować się kartka z nazwiskiem osoby, która powinna zająć dane miejsce.

Przed spotkaniem biznesowym należy wyciszyć telefon. Zasada ta obowiązuje również w trakcie innych spotkań

w miejscach publicznych tj. wykłady, seminaria, w kinie czy w teatrze. Oddzwaniamy podczas przerwy lub po zakończeniu spotkania. Jeżeli jednak, z ważnych powodów jesteśmy zmuszeni odebrać telefon, należy przeprosić towarzystwo i na chwilę wyjść, by nie przeszkadzać innym w rozmowie.

Jeśli dzwoni ktoś na nasz prywatny telefon, nie ma obowiązku przedstawiania się, natomiast jest to konieczne kiedy obsługujemy telefon służbowy.

Nie powinno odbierać się cudzego telefonu (nawet służbowej „komórki"), chyba że właściciel nas do tego upoważni.

Jeśli telefon zadzwoni np. w autobusie – rozmawiać powinno się krótko i ściszonym głosem.

W etykiecie biznesowej ważny jest odpowiedni ubiór dostosowany do sytuacji. Niemniej można wskazać na pewne elementy właściwe i niewłaściwe dla stroju kobiety i mężczyzny, które zostały przedstawione poniżej.

Elementy stroju kobiety niedopuszczalne w pracy:

mini spódniczki; prześwitujące i obcisłe stroje; inne elementy „sexi", w tym perfumy, gołe nogi, kolorowe włosy, rozpuszczone długie włosy, ostry makijaż, sandały klapki i wszelkie obuwie, w którym widać palce i pięty, ubrania z odsłoniętymi ramionami, duża ilość biżuterii, bardzo długie i umalowane na „ostre kolory" paznokcie, kolory ubrania bardzo kontrastowe.

Elementy prawidłowego stroju kobiety w pracy: dla osób obsługujących klientów oraz personelu kierowniczego najwłaściwszym jest dwuczęściowy kostium tj. marynarka (żakiet) i spódnica lub sukienka w stonowanych kolorach tj. szary, niebieski, granatowy. Znawcy przedmiotu wskazują, że im większa władza, tym można zastosować ciemniejsze oraz eleganckie dodatki (torebka, aktówka, pióro –do podpisywania dokumentów, etui do kluczy, komórka itd.). Poza tym wartym podkreślenia są następujące elementy garderoby: cienkie rajstopy, czyste buty, zakryte pięty i palce, zadbane i krótko przycięte paznokcie, schludnie ułożone włosy oraz dyskretny makijaż. Ubiór powinien eliminować wszelkie elementy „sexi" oraz wszystko to, co mogłoby kogokolwiek rozpraszać.

Elementy prawidłowego stroju mężczyzny w pracy: garnitur dobrze skrojony i dopasowany z odpowiedniego materiału; marynarka powinna sięgać poza linie pośladków; stojąc odpinamy ostatni (dolny) guzik marynarki, natomiast kiedy siedzimy marynarka jest rozpięta; garnitur powinien być w stonowanych kolorach czyli granat lub szarość; latem można pozwolić sobie na garnitur w jasnym kolorze np. beż lub popiel; koszula najlepiej biała lub błękitna, z długim rękawem; rękaw marynarki może kończyć się ok. 1 cm nad mankietem koszuli; buty najlepiej czarne lub brązowe, dobrane do koloru garnituru; krawat uszyty z naturalnych materiałów, można łączyć ciemne krawaty z jasnymi koszulami.

Wręczanie wizytówek

Z powitaniami i wzajemnym przedstawianiem się w biznesie nierozerwalnie związany jest temat wizytówek, ich wręczania i wymiany. Wizytówka jest biznesową identyfikacją jej właściciela, dlatego warto ją odpowiednio przygotować zarówno pod względem graficznym, jak i zawartej treści. Wizytówki należy przechowywać w etui lub w portfelu. Nie wolno wyciągać wizytówek luzem z kieszeni marynarki lub spodni.

Jako gość na spotkaniu biznesowym, wizytówkę powinniśmy wręczyć gospodarzowi spotkania jako pierwsi. W przypadku kiedy uczestników spotkania jest wielu, należy każdemu z nich wręczyć naszą wizytówkę. Nietaktem byłoby pominięcie kogokolwiek.

Z szacunkiem należy traktować wizytówkę naszego rozmówcy / rozmówców. Etykieta biznesowa nakazuje przeczytanie otrzymanej wizytówki oraz trzymanie jej przed sobą w trakcie spotkania. Chowamy ją dopiero pod koniec spotkania, tuż przed pożegnaniem. Uwaga: nigdy nie robimy żadnych notatek na wizytówkach.

Serwowanie napojów.

Serwowanie napojów podczas konferencji, narad, czy spotkań biznesowych musi dokonywać się z zasadami etykiety. Należy zrezygnować z podawania napojów w plastikowych kubkach i kartonikach. Jeśli chcemy, by nasza organizacja była postrzegana i traktowana z należytym szacunkiem, polecane są dwie możliwości serwowania napojów.

Pierwszy sposób to postawienie szklanych butelek z wodą i sokami na specjalnie przygotowanym stoliku pod ścianą; przy czym ktoś powinien obsługiwać to miejsce (żelazna zasada savoir-vivre mówi, że butelek i łokci nie umieszczamy na stole).

Drugi sposób to nalanie wody w karafki, natomiast soki rozstawiamy na stole w dzbankach. Jedna karafka i jeden dzbanek powinny być tak ustawione, aby kilka siedzących obok siebie osób miało do nich swobodny dostęp.

Spożywanie posiłków.

Wspólny obiad z uczestnikami spotkania biznesowego jest w wielu kulturach wplanowany w etykietę biznesową i stanowi pewnego rodzaju ceremoniał. Niezależnie od różnic kulturowych, spożywanie posiłków powinno następować w wyznaczonym do tego miejscu i czasie. Osoba, która spożywa posiłek wykonując przy tym inne czynności, a przede wszystkim kontaktując się z innymi osobami (niezależnie czy jest to nasz przełożony czy podwładny), popełnia wręcz niewybaczalny błąd, bowiem swoim zachowaniem wyraża brak szacunku dla rozmówcy. Tak więc pamiętajmy, żeby nigdy nie jeść w obecności klientów, gości, czy też przełożonych. Nie wolno również jeść podczas rozmów przez telefon.

Warto pamiętać, że zasady savoir-vivre są często uwarunkowane kulturowo, zatem różnią się od siebie w zależności od regionu świata. Różnice w biznesowej etykiecie nie są być może aż tak widoczne, jednak zaczynając współpracę z osobami z innego kraju dobrze jest zapoznać się także z towarzyską etykietą w nim obowiązującą.

Na zakończenie, życząc Państwu w Nowym Roku owocnego stosowania zasad savoir vivre w życiu zawodowym, ale również i prywatnym, chciałabym przytoczyć ostatnie wyniki badań psychologów dotyczące imion. Okazuje się bowiem, że szefowie dobierają pracowników, którzy mają klasyczne imiona. Dlatego warto się zastanowić dobierając imię dla swojego dziecka.

Agnieszka Ruta

BIBLIOTECZKA PROTETYKA SŁUCHU

Tytuł: Audio-wizja. Dźwięk i obraz w kinie
Autor: Michel Chion
ISBN: 978-83-932130-7-8; 9
liczba stron: 223
format: A5
rok wydania: 2012
wydawca: Stowarzyszenie Nowe Horyzonty

Audio-wizja to pierwsze polskie tłumaczenie przełomowej książki o relacjach między dźwiękiem i obrazem. Autor wprowadza własną terminologię i sięga do przykładów od Tarkowskiego przez Chaplina i hollywoodzki mainstream. Główne zagadnienia to:

- projekcja obrazu na koncepcję dźwięku,
- trzy tryby słuchania filmu,
- scena audiowizualna,
- realne i odtwarzane,
- fantom audiowizualny,
- telewizja, wideo art i teledysk.

Tytuł: Rytuały sceniczne
Autor: SimonFrith
ISBN: 978-83-233-3169-8
liczba stron: 390
format: 15 x 23 cm
rok wydania: 2011
wydawca: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego

„W "Rytuałach scenicznych" jeden z najważniejszych autorów piszących o muzyce popularnej zadaje pytanie, o czym właściwie rozmawiamy, kiedy rozmawiamy o muzyce. Zamiast eliminować emocjonalne reakcje i osobisty gust jako coś obcego akademickiemu krytykowi, Simon Frith czyni te postacie zaangażowania swym tematem i ukazuje ich miejsce w samym centrum estetyki, która strukturyzuje naszą kulturę i ubarwia życie."

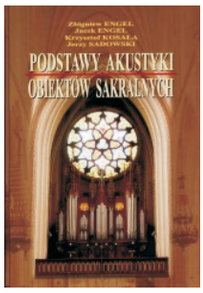

Tytuł: Podstawy akustyki obiektów sakralnych
Autore: Zbigniew Engel, Jacek Engel, Krzysztof Kosała, Jerzy Sadowski
ISBN: 978-83-7204-622-2
liczba stron: 396
format: B5
rok wydania: 2007
wydawca: Wydawnictwo Instytutu Technologii Eksploatacji

„Książka jest przeznaczona dla wszystkich zajmujących się projektowaniem i eksploatacją obiektów sakralnych. Skorzystać z niej mogą zarówno projektanci, jak również studenci zainteresowani zagadnieniami akustyki wnętrz. Jest to również znakomita pomoc dla księży w takim ukształtowaniu warunków akustycznych wewnątrz świątyń, aby jak najlepiej służyły one liturgii i uczestnikom nabożeństw.
Problematyka nieodpowiednich właściwości akustycznych dotyczy szczególnie budowanych współcześnie w Polsce obiektów sakralnych. W wielu przypadkach pozostawia się zapewnienie odpowiednich właściwości akustycznych inżynierom dźwięku, którzy poprzez urządzenia nagłaśniające mają poprawić właściwości akustyczne, przede wszystkim jakość brzmienia muzyki i zrozumiałość mowy. Niestety, jeżeli przy projektowaniu, wznoszeniu lub modernizacji obiektów sakralnych nie przywiązywano należytej wagi do prawidłowego ukształtowania akustyki wnętrza, niejednokrotnie niemożliwa jest poprawa jakości sygnałów dźwiękowych.
Książka zawiera również opis metod służących od oceny akustycznej nie tylko obiektów sakralnych, ale także wszelkiego rodzaju sal koncertowych, teatralnych i audytoriów."

POLSKIE STOWARZYSZENIE PROTETYKÓW SŁUCHU

FIRMY WSPIERAJĄCE